

Pháp hội Dược Sư qua lăng kính nhận thức Phật giáo

ISSN: 2734-9195

15:19 23/02/2026

Pháp hội Dược Sư năm nay còn là thông điệp cho sự khởi đầu một tiến trình phát triển vươn lên và đổi mới, tinh gọn, sắp xếp có hiệu quả trong quản lý cùng với sự phát triển, đổi mới của đất nước trong mọi lĩnh vực từ kinh tế, chính trị, văn hoá...

Tác giả: **Thượng tọa Thích Lệ Quang***

Tóm tắt:

Hàng năm mỗi khi Tết đến xuân về, mọi người đều hân hoan chào đón năm mới với nhiều kỳ vọng đạt được thành tựu tốt đẹp trong cuộc sống. **Tết cổ truyền** không những là ngày lễ hội quan trọng nhất, lớn nhất đối với người Việt Nam, đánh dấu sự giao thoa giữa năm cũ và năm mới, là dịp mọi thành viên trong gia đình sum vầy, đoàn viên, gửi gắm yêu thương trong nghĩa “*đồng bào*”, mà nó còn gắn liền với những phong tục, tập quán, tín ngưỡng, tôn giáo của dân tộc ta.

Đối với những tín đồ Phật giáo, đầu năm mới là dịp họ lên chùa đốt hương cúng Phật, cúng dường Tam bảo, cầu nguyện cho bản thân, gia đình, dòng họ được bình an trong cuộc sống, an lạc trong tâm hồn, cầu chúc tất cả mọi người được an khang thịnh vượng và thành tựu như ý nguyện trong công việc. Đặc biệt, các chùa thường mở hội Dược Sư đầu năm nhằm đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng, tín ngưỡng của hàng triệu tín đồ Phật giáo.

Pháp hội Dược Sư năm nay không những thể hiện niềm tin truyền thống của Phật giáo, mà nó còn phản ánh một sự khởi đầu cho một sức sống mới vươn lên thể hiện qua triết lý trong kinh Dược Sư. Bài viết tập trung trình bày: Pháp hội Dược Sư - niềm tin truyền thống trong Phật giáo; Pháp hội Dược Sư - khởi đầu cho một sức sống vươn lên và đổi mới. Bài viết nhằm mục đích lan toả niềm tin vào chính pháp thông qua lễ hội Dược Sư đầu năm hơn là những quan điểm, suy

ngữ khác mang tính tiêu cực không vốn có trong lễ hội Dược Sư.

Từ khóa: Pháp hội Dược Sư, chính tín, niềm tin, mê tín, sức sống mới, đổi mới.

Hàng năm mỗi khi Tết đến xuân về, mọi người đều hân hoan chào đón năm mới với nhiều kỳ vọng đạt được thành tựu tốt đẹp trong cuộc sống. Tết cổ truyền không những là ngày lễ hội quan trọng nhất, lớn nhất đối với người Việt Nam, đánh dấu sự giao thoa giữa năm cũ và năm mới, là dịp mọi thành viên trong gia đình sum vầy, đoàn viên, gửi gắm yêu thương trong nghĩa “*đồng bào*”, mà nó còn gắn liền với những phong tục, tập quán, tín ngưỡng, tôn giáo của dân tộc ta.

Đối với những tín đồ Phật giáo, đầu năm mới là dịp họ lên chùa đốt hương cúng Phật, cúng dường Tam bảo, cầu nguyện cho bản thân, gia đình, dòng họ được bình an trong cuộc sống, tiêu tai tiêu nạn, tật bệnh tiêu trừ, an lạc trong tâm hồn, cầu chúc cho tất cả mọi người được an Khang thịnh vượng và thành tựu như ý nguyện trong công việc.

Các chùa thường mở hội Dược Sư đầu năm nhằm đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng, tín ngưỡng của hàng triệu tín đồ Phật giáo, cầu cho đất nước thái bình, thịnh trị.

Pháp hội năm nay không đơn thuần là hình thức lễ nghi, niềm tin truyền thống trong Phật giáo, mà nó còn khởi đầu cho một sức sống mới vươn lên và đổi mới thể hiện qua triết lý trong kinh Dược Sư, một bộ kinh có ý nghĩa quan trọng của Phật giáo Đại thừa.

Pháp hội Dược Sư - niềm tin truyền thống trong Phật giáo

Hình minh họa. Nguồn: Internet

Pháp hội Dược Sư, từ lâu đã trở thành một phần quan trọng và không thể tách rời trong tâm trí của nhiều tín đồ Phật giáo. Chính vì vậy, cứ hằng năm khi các chùa tổ chức lễ hội Dược Sư, mọi người đều tham dự để cầu nguyện cho mọi điều tốt đẹp đến với bản thân, gia đình và dòng họ nhân dịp đầu năm mới với nhiều kỳ vọng mới tốt đẹp hơn năm cũ.

Đi chùa lễ Phật cầu nguyện đầu năm, tham dự các khoá lễ Pháp hội Dược Sư đã trở thành nét đẹp truyền thống, văn hoá lâu đời của người Việt Nam nói chung, những người theo đạo Phật nói riêng. Tuy nhiên, câu chuyện ở đây là, vì sao con người hướng về niềm tin trong tôn giáo ngày càng nhiều? Điều đó có thể lý giải rằng, trong thời đại ngày nay khi con người đối mặt với những nghịch cảnh trong cuộc sống như kinh tế khó khăn, xung đột vì lợi ích quốc gia giữa các nước lớn trên thế giới, địa chính trị thay đổi, chiến tranh, nạn đói, thiên tai, lũ lụt, hạn hán, hoả hoạn, cướp bóc, bệnh tật, dịch bệnh covid 19, virus nipah...ngày càng trở nên nguy hiểm đã khiến con người lung lay ý chí và hướng về một ngã rẽ của đời sống tín ngưỡng, tôn giáo. Một khi con người không còn tin tưởng vào chính con người, không còn tin tưởng vào thể chế chính trị có khả năng giúp đỡ và ổn định đời sống của họ và sự bế tắc trong mọi phương án để giải quyết những vấn đề khủng hoảng kinh tế, chính trị, xã hội... thì niềm tin vào thế giới siêu nhiên, tôn giáo là chuyện tất yếu trong cuộc sống này.

Họ đặt niềm tin vào thần thánh có thể ban phước giáng hoạ, đặt niềm tin vào tướng số có thể làm cho họ thay đổi số phận, tin tưởng tuyệt đối vào sự sắp xếp

của Trời “*mưu sự tại nhân, hành sự tại Thiên*”. Trong sự suy nghĩ đó, sự lễ bái đức Phật Dược Sư, tham dự Pháp hội Dược Sư đã trở thành một sự cầu nguyện vượt ra ngoài niềm tin chính tín, hướng đến một lĩnh vực khác của đời sống mê tín.

Một số quan điểm cho rằng Pháp hội Dược Sư chứa đựng yếu tố của sự mê tín và hướng dẫn con người đi vào con đường mê tín. Nhận thức như vậy có thật sự đúng không? Song, mê tín là gì? Niềm tin vào đức Phật có phải bị đánh đồng là sự mê tín? Mê tín, theo định nghĩa của Từ điển tiếng Việt có nghĩa là: “*tin vào những chuyện thần thánh, ma quỷ, tướng số một cách mê muội, mù quáng; tin tưởng, ưa chuộng một cách mù quáng, thiếu suy xét*” [1]. Như vậy, mê tín dị đoan là sự tin tưởng vào những điều mơ hồ, không phù hợp với tự nhiên, thiếu khoa học và có thể đưa đến những hậu quả xấu cho cá nhân, gia đình, cộng đồng làm tổn hại đến sức khỏe, tài sản và tính mạng. Con người một khi đối diện với những gì không chắc chắn, rủi ro, thiếu kiểm soát thường tạo ra những cảm giác “*mình có thể kiểm soát được*” và mê tín dị đoan đã trở thành điểm tựa vững chắc cho hành vi của con người trong cuộc sống đời thường như đặt niềm tin vào ông đồng, bà cốt, tin xin xăm bói quẻ, tin ngày lành tháng dữ, tin số mạng sang hèn, tin coi tay xem tướng, cúng kem, tin thầy bùa thầy chú, ma quỷ...

Đối với **Phật giáo**, niềm tin vào đạo Phật không xuất phát từ nhận thức mê tín ngay từ khi chúng ta quy y Tam bảo và có ý nghĩa hết sức sâu sắc trong mọi thời đại, đức Phật đã dạy: “*Quy y Phật là không quy y với thiên thần quỷ vật. Quy y Pháp là không quy y với ngoại đạo tà giáo. Quy y Tăng là không quy y với kẻ ác người dữ*”. Vấn đề ở đây là chúng ta hiểu chính tín trong Phật giáo như thế nào cho đúng. Tín được định nghĩa rằng: “*Có lòng tin sâu sắc đối với thực thể của các pháp, tịnh đức Tam bảo và thiện căn của thế gian và xuất thế gian khiến tâm trong lặng, thì gọi là tín... Kinh Pháp Hoa q.6 (thời Tấn): Tín là khởi đầu của đạo và là mẹ của công đức, giúp tăng trưởng tất cả các thiện pháp, diệt trừ tất cả các nghi hoặc, khai thị nảy nở vô thượng đạo*” [2]. Trên cơ sở đó, niềm tin của tín đồ vào Pháp hội Dược Sư là một niềm tin của người Phật tử hướng về đức Phật, hướng về Pháp hội Dược Sư mang tính cách là một niềm tin của người theo đạo Phật thuần túy và khác với niềm tin thông thường, nó xuất phát từ sự tin sâu vào Phật, Pháp, Tăng bằng một nhận thức phân định chính tà, trắng đen, tốt xấu, tin rõ nhân quả nghiệp báo thông qua những lời dạy của đức Phật Dược Sư.

Đảnh lễ đức Phật để tu tập rèn luyện đạo đức, tác phong của mình, tăng trưởng mọi thiện pháp, tích lũy thiện lành hàng ngày để từ đó hướng đến mục tiêu vô thượng đạo không phải chỉ để cầu nguyện vào một tha lực bên ngoài che chở.

Mặc dù vậy, ranh giới giữa niềm tin chính tín và mê tín đan xen lẫn nhau trong tâm trí của mỗi cá nhân là việc khó tránh khỏi, đôi khi chúng ta không những bị gạt bởi pháp trần bên ngoài, mà còn bị đối gạt bởi chính tâm thức của chúng ta một phen cũng lao đao lộn độn.

Đối với Phật giáo luôn luôn khuyến khích, hướng dẫn tín đồ đi theo con đường chính tín, có niềm tin chính kiến để phát triển năng lực nội tại của mọi người hơn là sự cầu nguyện tha lực bên ngoài. Nếu chúng ta chỉ cầu nguyện nhờ vào tha lực bên ngoài sẽ không phù hợp với những lời dạy của đức Phật Dược Sư trình bày trong kinh và đó không phải là một phương pháp tu tập mang tính bền vững đối với những người tu theo Phật giáo. Trong kinh Dược Sư, đức Phật dạy rõ:

“Bệnh tham, sân, si, tật đố; bệnh kiêu mạn, ngạo nghễ; bệnh không biết thiện ác; bệnh không tin tội phước; bệnh bất hiếu, ngũ nghịch; bệnh huỷ nhục Tam bảo...bệnh dầu gặp thầy thuốc cũng không lành; cho đến nhiều thứ bệnh tai nạn, lẩn hiếp, huỷ nhục, buồn rầu, bức rức, thân tâm chịu khổ...”[3].

Hình minh họa. Nguồn: Internet

Do đó, hướng về Pháp hội **Dược Sư** bằng một nhận thức chơn chính để thấy được những phiền não, những tội lỗi mà chính chúng ta tạo ra trong hiện tại để có phương pháp tu tập cho phù hợp, không phải chỉ để lễ lạy cầu xin đức Phật. Lễ Phật là để quán chiếu, xem xét nội tâm mình, như Thiền sư Tuệ Trung

Thượng sĩ dạy chúng ta cần nên “*Phản quan tự kỷ bốn phận sự, bất tùng tha đắc*”, thường xuyên quán chiếu nội tâm, bình tĩnh quán xét mọi vấn đề trên cơ sở khoa học đúng với thực tiễn hơn là tự tin vào những vấn đề mang tính mơ hồ, không có cơ sở, đi ngược lại với triết lý giác ngộ của đạo Phật.

Nếu lễ Phật như vậy, chúng ta mới tăng trưởng được niềm tin chính tín trong quá trình rèn luyện, tu dưỡng phẩm chất đạo đức và hướng đến mục tiêu của sự giác ngộ, giải thoát.

Trong sự vận động và phát triển của xã hội, cùng với xu hướng đổi mới của Giáo hội trong thời đại kỹ nguyên số và phù hợp với chủ trương chính sách của Nhà nước nhằm xoá bỏ những hình thức mê tín dị đoan trong đời sống tâm linh, Pháp hội Dược Sư được thiết lập rộng rãi trong các chùa chiền Phật giáo nhưng một phương án nhằm thay thế phương thức cúng sao, giải hạn, góp phần hướng đến mục tiêu xoá bỏ mê tín dị đoan trong chốn tôn giáo, đi ngược lại với triết lý của đạo Phật, đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng tín ngưỡng của các tín đồ theo đạo Phật.

Ở Thành phố Hồ Chí Minh, mô hình khai Đàn Dược Sư đầu năm được tổ chức tại chùa Việt Nam Quốc Tự và chùa Phổ Quang của Ban Trị sự Phật giáo Thành phố nhằm góp phần cầu nguyện “*Quốc thái dân an, phong điều vũ thuận*”; với chủ trương đổi mới để phù hợp với trào lưu tiến bộ của xã hội, Giáo hội cũng từng bước đổi mới *hệ sinh thái tâm linh* hướng tới mục tiêu các giá trị thiện lành, siêu việt trong đời sống tinh thần của những tín đồ Phật giáo.

Pháp hội Dược Sư không những mang hình thức lễ nghi, cầu nguyện, mà nó còn phải truyền đạt được thông điệp cốt lõi của Phật giáo, hướng đến mục tiêu giác ngộ tự thân và đạt được kết quả như kỳ vọng mà đức Phật Dược Sư đã trình bày trong kinh Dược Sư.

Nếu các nhà nghi lễ chỉ thiết lập đàn tràng bằng những hình thức lộng lẫy, xa hoa, huyền bí để thu hút sự chú ý của nhiều người, mà không truyền đạt được nội dung ý nghĩa của lời Phật dạy trong kinh, thì đó là sự *biến tướng của mê tín* được *cải cách hoá, hợp thức hoá* trong lễ nghi tôn giáo. Do đó, câu chuyện ở đây không phản ánh một năng lực ngoại tại từ đức Phật, sự nương nhờ vào tha lực cứu độ mang tính cách truyền thống, mà sự hiện diện của đức Phật Dược Sư thể hiện ở một tầm nhìn chiến lược có ý nghĩa rộng lớn hơn, sâu sắc hơn trong lộ trình thuyết pháp độ sanh của đức Phật Dược Sư trong sự phát triển đổi mới của xã hội hiện đại.

Pháp hội Dược Sư năm nay còn phản ánh một sức sống mới của năm Bính Ngọ chạy nhanh, phát triển cùng với xu thế đổi mới của đất nước trong thời đại mới.

Pháp hội Dược Sư - khởi đầu cho sức sống vươn lên và đổi mới

Vì sao **đức Phật Dược Sư** cư ngụ ở phương Đông? Phương Đông nói lên điều gì trong cuộc sống? Phải chăng đây là một ẩn dụ, biểu trưng cho sự phát triển, sức sống mạnh mẽ của con người, thiên nhiên...tất cả bắt đầu từ sự bừng sáng của mặt trời mọc lên ở hướng Đông, nhưng một sức sống mãnh liệt, khởi đầu của cuộc đời con người mới. Trong tác phẩm *"giải đi sớm"*, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: *"Phương đông màu trắng chuyển sang hồng, bóng tối đêm tàn, quét sạch không..."* đã thể hiện tâm hồn của một con người yêu thiên nhiên, đặc biệt là sự lạc quan tin tưởng vào ngày mai tươi sáng của đất nước. Do đó, phương Đông không chỉ phá tan sự lạnh lẽo, tối tăm của đêm trường, mà nó còn phản ánh một sức sống mới, một buổi sáng ấm áp trong lành đầy màu sắc, sự vận động nhịp nhàng của thiên nhiên trong sự tác động tích cực của đời sống con người cho sự khởi đầu mới nạp đầy nguồn năng lượng.

Nó cũng giống như mùa xuân khởi đầu cho sự sống mới trong trời đất, mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết trong thư gửi thanh niên và nhi đồng toàn quốc, nhân dịp Tết Nguyên Đán năm 1946: *"Một năm bắt đầu từ mùa xuân, một đời bắt đầu từ tuổi trẻ..."*.

Đối với Phật giáo, Pháp hội Dược Sư không còn là một hình thức lễ nghi cầu nguyện đơn thuần, càng không phải là sự mê tín nhưng nhiều quan điểm trước kia đã nhận thức về nó, mà đó là sự khởi đầu cho một sức sống mới *trở về nguồn* của tăng, ni, phật tử trong tiến trình rèn luyện giới đức, tu tập tự thân để đạt được những mục tiêu như kỳ vọng đặt ra.

Đốt đèn Dược Sư là chúng ta thắp sáng ngọn lửa tự tâm để chiếu soi, nhận thức đúng đắn những phiền não, u ám, sân, si và tìm ra giải pháp tốt nhất cho sự diệt trừ nó, làm trong sạch nội tâm của chính mình, sống đúng với những quy tắc và luật pháp.

Hình minh họa. Nguồn: Internet

Chính vì con người không nhận thức được những yếu tố dẫn đến đau khổ, không làm chủ, kiểm soát được hành vi, hành động của chính mình nên con người loay hoay trong chuỗi ngày đau khổ. Nếu con người không thấy được “*tâm bệnh*” của chính mình, thì không có thuốc trị khỏi bệnh của tâm, không có vị Phật nào có thể cứu chúng ta thoát khỏi đau khổ.

Pháp hội Dược Sư hiện nay, thể hiện hai quan điểm giữa mê tín và niềm tin chính tín của tín đồ. Nhiều người cung kính lễ bái, chiêm ngưỡng, cầu nguyện với mong ước đạt được ban phước lành, thành tựu trong công việc kinh doanh, cầu mong hết bệnh, tai qua nạn khỏi, gia đình bình an, hạnh phúc..., ngược lại với quan điểm đó, nhiều người đặt niềm tin vào Pháp hội Dược Sư từ nhận thức chính kiến về những triết lý hết sức sâu sắc của bậc Đạo sư, để từ đó thắp sáng ngọn lửa giác ngộ trong tâm. Cùng là một sự cung kính, lễ bái, nhưng nó phản ánh hai nhận thức khác biệt của một người Phật tử có sự phân hoá hết sức rõ rệt. Do đó, ranh giới giữa mê tín và niềm tin chính tín rất mỏng manh và chỉ được hoá giải bằng chính tri kiến, chính tư duy thì mới thấy được ý nghĩa của nó.

Nhiều người có quan điểm rằng trong giáo lý **đạo Phật** vẫn tồn tại cơ chế *xin - cho* và điều này dẫn đến nhiều hệ lụy trong đời sống tâm linh của một số người. Một khi sự cầu nguyện không đạt được như ý, họ sinh tâm phỉ báng, đổ lỗi cho đức Phật và mất niềm tin vào Ngài. Chúng ta phải nhận thức rằng, đức Phật là *bậc Đạo sư dẫn đường*, là *thầy thuốc* chỉ ra căn bệnh của chúng sanh và cho phương thuốc uống để trị lành bệnh, không phải là người ban phước hay giáng họa. Do đó, đức Phật đã xác định rất rõ trong kinh: “*Như Lai nói pháp chỉ là một*

tướng, một vị. Nghĩa là tướng giải thoát, tướng ly, tướng diệt, cứu cánh Niết bàn, chung quy đều về chơn không” [4]. Đối với con người, Ngài chỉ rõ nguồn gốc của sự sinh tử xuất phát từ tâm của chính mình. Tâm là đầu mối của mọi tội lỗi, phiền não, đau khổ, sinh tử và cũng từ nơi tâm, con người giác ngộ được chân lý, giải thoát được những hệ lụy đau khổ. Chỉ khi nào chúng ta có nguồn năng lượng trí tuệ nội tại để triệt phá được đường dây “sinh tử” thì chúng ta giác ngộ được rằng tội phước, sinh tử, Niết bàn vốn không có thật tướng. Cho nên trong kinh đức Phật dạy rằng:

“Người hành giả không thấy tâm sinh tử đâu lại có tâm Niết bàn. Đã không có cảnh sở quán, cũng không có tâm năng quán, không thủ không xả, không nương không dựa, cũng không an trú nơi vắng lặng, vượt bậc sự nói năng không thể bàn cãi, khi quán tâm không, thì tội phước không có chủ thể, tội phước tánh nó vốn không, thì tất cả các pháp đều không, tâm vương tâm sở không, pháp không trú pháp” [5].

Pháp hội Dược Sư năm nay không những khởi đầu cho một sức sống mới tạo nguồn năng lượng sống đầy sinh lực trong tiến trình bước đến nhận thức giác ngộ của Tăng, Ni nói riêng, tín đồ Phật giáo nói chung, mà nó còn phản ánh sự đổi mới, tinh gọn trong quản lý của Giáo hội Phật giáo Việt Nam để phù hợp với sự đổi mới của đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Phật giáo Việt Nam luôn luôn đồng hành cùng dân tộc trong nhiều sứ mệnh phụng sự Tổ quốc, sống có trách nhiệm với đất nước, với nhân dân trong những chặng đường phát triển của dân tộc. Đặc biệt năm nay, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đang chuẩn bị Đại hội Đại biểu các cấp, chọn lựa những tăng, ni ưu tú có trình độ học thức, có đức có tài, có năng lực vượt trội mang tầm chiến lược để đổi mới phát triển Giáo hội lên tầm cao mới trong tiến trình hội nhập đất nước và quốc tế. Tăng, ni, Phật tử cả nước đều kỳ vọng vào sự đổi mới, tinh gọn hệ thống quản lý của lãnh đạo Giáo hội Trung ương thật sự có hiệu quả, hiệu năng, bình đẳng, công bằng, dân chủ và mang đến lợi ích thiết thực cho tăng, ni và tín đồ Phật giáo, mở ra một chương mới trong sự phát triển bền vững của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong tương lai.

Tóm lại, Pháp hội Dược Sư vừa mang ý nghĩa là **lễ hội truyền thống** của Phật giáo, vừa mang ý nghĩa của tình yêu thương, đoàn kết, hoà hợp trong môi trường Phật giáo nhân dịp đầu năm mới.

Lễ Phật cầu nguyện cho gia đình, cầu nguyện cho quốc thái dân an đã trở thành câu chuyện trong cuộc sống đời thường của tín đồ Phật giáo, nó hoà quyện vào đời sống nhân sinh như nước với sữa và trở thành nếp sống truyền thống văn hoá của dân tộc mỗi khi xuân về trên quê hương đất Việt.

Pháp hội Dược Sư là sự khởi đầu cho một nhận thức về niềm tin chính vào Phật giáo dựa trên lý trí, sự hiểu biết và trải nghiệm thực tế. Mặc dù, sự lễ bái, cầu nguyện còn mang dáng dấp đan xen giữa tín ngưỡng, mê tín và niềm tin chính tín, nhưng triết lý của kinh Dược Sư dạy chúng ta về khả năng tự giác ngộ của bản thân, xây dựng quá trình học hỏi, chiêm nghiệm và thực hành trong đời sống tu tập hơn là một sự mong cầu vào tha lực bên ngoài. Đặc biệt, Pháp hội Dược Sư năm nay còn là thông điệp cho sự khởi đầu một tiến trình phát triển vươn lên và đổi mới, tinh gọn, sắp xếp có hiệu quả trong quản lý cùng với sự phát triển, đổi mới của đất nước trong mọi lĩnh vực từ kinh tế, chính trị, văn hoá... hướng đến mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, văn minh.

Sự đổi mới từ tư duy, nhận thức, quản lý trong Giáo hội là nhu cầu cấp bách, cần thiết cho sự phát triển và khả năng tồn tại bền vững của Phật giáo Việt Nam trong tương lai trước môi trường xã hội, quốc tế có nhiều biến động, phức tạp. Điều đó, đòi hỏi Giáo hội có một tầm nhìn chiến lược trong việc cơ cấu, chọn lựa nhân sự phải là người có trình độ học thức, có tài, có đức để lãnh đạo, quản lý Giáo hội trong tình hình mới. Ở góc độ nào đó, phương thức chọn lựa theo kiểu truyền thống “*con vua thì được làm vua*” không còn phù hợp trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, cần thiết phải có cách tiếp cận theo mô hình mới phù hợp với thực tiễn dân chủ của đất nước hiện nay.

Tác giả: **Thượng tọa Thích Lệ Quang (*)**

Chúc thích:

* TS, Triết học.

[1]. Nguyễn Như Ý (chủ biên), *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb. Đại học Quốc gia TP.HCM, 2011, tr.1028.

[2]. HT Kim Cương Tử (chủ biên), *Từ điển Phật học Hán Việt*, Nxb. Khoa học xã hội, 2012, tr.1344.

[3] Tuệ Nhuận-Thích Mật Trí (2019), *Kinh Dược Sư và sám pháp Dược Sư*, NXB. Tôn giáo, tr. 122.

[4] Tuệ Nhuận-Thích Mật Trí (2019), *Kinh Dược Sư và sám pháp Dược Sư*, NXB. Tôn giáo, tr. 125.

[5] Tuệ Nhuận-Thích Mật Trí (2019), *Kinh Dược Sư và sám pháp Dược Sư*, NXB. Tôn giáo, tr.141.

Tài liệu tham khảo:

- 1] Bích Hằng (Sưu tầm và tổng hợp), *Thơ Hồ Chí Minh*, Nxb. Văn hoá Thông tin, HN, 1997.
- 2] HT. Kim Cương Tử (chủ biên), *Từ điển Phật học Hán Việt*, Nxb. Khoa học xã hội, 2012.
- 3] HT. Thích Trí Quảng, *Phật giáo nhập thế và phát triển*, NXB. Tôn giáo, 2008.
- 4] Nguyễn Lang, *Việt Nam Phật giáo sử luận*, 3 tập, NXB. Văn học, Hà Nội, 2000.
- 5] Nguyễn Như Ý (chủ biên), *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb. Đại học Quốc gia TP.HCM, 2011.
- 6] Tuệ Nhuận-Thích Mật Trí, *Kinh Dược Sư và sám pháp Dược Sư*, NXB. Tôn giáo, 2019.